

PJATTAFORMA GĦALL-INVOLVIMENT TAĊ-
ĊITTADINI DWAR

L-Ekwità

Intergenerazzjonali

Rapport ta' konsultazzjoni finali - Novembru 2025

L-analiżi twettqet u r-rapport sar minn Make.org.

Il-pjattaforma giet implimentata u l-moderazzjoni twettqet minn Open Source Politics.

WERREJ

Sommarju Eżekuttiv.....	paġna 3
1. Introduzzjoni.....	paġna 4
2. Metodoloġija.....	paġna 5
3. Ғarsa ġenerali.....	paġna 7
4. L-aktar kontributi approvati.....	paġna 8
5. Analizi fil-fond.....	paġna 11
Koeżjoni soċjali u inklużjoni.....	paġna 11
Demokrazija u governanza.....	paġna 13
Sostenibbiltà ambjentali u soċjoekonomika.....	paġna 15
Sistemi tal-kura u tal-edukazzjoni.....	paġna 19
6. Konkluzjoni.....	paġna 21

SOMMARJU EŻEKUTTIV

Sabiex tinforma t-tfassil ta' Strategija dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali, il-Kummissjoni Ewropea nediet konsultazzjoni multilingwi online dwar is-sugġett tal-**Ekwità Intergenerazzjonali** fuq il-**Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini**, li damet miftuħa minn **Frar sa Novembru 2025**. Il-proċess kien strutturat f'erba' fażijiet: il-*fażi tad-determinazzjoni tal-ambitu* (Frar - April) identifikat il-kawżi ewlenin ta' kwistjonijiet tal-ekwità intergenerazzjonali, segwita mit-*tfassil tal-viżjoni* (Ġunju - Lulju), l-iżvilupp ta' *ideat ta' strategija* (Awwissu - Ottubru) u l-konkluzjoni bil-*ħolqien kongunt tal-Istrategija dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali* (Ottubru - Novembru).

Matul l-erba' fażijiet kollha, il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini ġabret kontributi diversi minn madwar l-UE, biex kisbet il-perspettivi taċ-ċittadini dwar l-isfidi ewlenin għall-ekwità intergenerazzjonali, kif ukoll l-ideat konkreti u innovattivi biex tittejjeb il-komunikazzjoni bejn il-generazzjonijiet u jiġi żgurati li l-interessi kemm tal-generazzjonijiet attwali kif ukoll ta' dawk futuri jiġu kkunsidrati b'mod konsistenti fit-teħid tad-deċiżjonijiet fl-UE.

Dan ir-rapport jiġbor fil-qosor id-diskussjoni online bejn Frar u Novembru 2025 f'erba' dimensjonijiet wiesgħa u 10 sugġetti speċifiċi li jindirizzaw l-isfidi ewlenin għall-ekwità intergenerazzjonali.

Matul din il-konsultazzjoni, il-partecipanti enfasizzaw il-ħtieġa urgenti li tiġi promossa s-**solidarjetà intergenerazzjonali** billi jinħolqu spazji inkluzivi għad-djalogu u biex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni, speċjalment l-etaiżmu. Huma talbu **governanza orjentata lejn il-futur u inkluziva** li tinkorpora l-ħsieb fit-tul fit-tfassil tal-politika, filwaqt li tiżgura li d-deċiżjonijiet tal-lum iqisu l-interessi tal-generazzjonijiet żgħażaġħ u futuri. Il-partecipanti enfasizzaw l-importanza ta' **azzjoni klimatika** urgenti u ta' tranżizzjoni lejn **mudelli ekonomiċi sostenibbli** li jagħtu prijorità lill-benesseri fit-tul, filwaqt li jtejjbu wkoll l-impjieġ taż-żgħażaġħ. Huma saħqu fuq il-ħtieġa ta' aċċess universali għal **servizzi pubbliċi ta' kwalità għolja** matul il-ħajja, u ppromwew sistemi ta' kura aktar b'saħħithom, rikonoxximent akbar tal-familji u tal-komunitajiet bħala networks ta' appoġġ, u riformi fl-edukazzjoni li jippromwovu t-tagħlim tul il-ħajja.

B'mod ġenerali, huma b'mod konsistenti rabtu dawn l-oqsma ta' politika ma' għanijiet usa' tas-soċjetà, u enfasizzaw li l-koeżjoni soċjali, is-sostenibbiltà ambjentali u soċjoekonomika, il-governanza fit-tul, u s-servizzi pubbliċi ekwi jridu jgħallaw flimkien biex tinbena Ewropa aktar ġusta u koeżiva li tappoġġa l-generazzjonijiet kollha.

I. INTRODUZZJONI

Biex tappoġġa l-iżvilupp tal-**Istrateġija tal-UE dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali**, il-Kummissjoni Ewropea nediet konsultazzjoni online multilingwi fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini. Minn **Frar sa Novembru 2025** flimkien mal-Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali, dan il-proċess parteċipattiv ippermetta liċ-ċittadini jikkondividu l-fehmiet u l-ideat tagħhom, sabiex b'hekk għen biex tissaħħaħ is-solidarjetà bejn il-generazzjonijiet u jiġu mħarsa l-interessi u l-benesseri kemm tal-generazzjonijiet attwali kif ukoll ta' dawk futuri.

Il-konsultazzjoni kienet strutturata f'erba' fażijiet — id-determinazzjoni tal-ambitu, it-tfassil tal-viżjoni, l-iżvilupp ta' ideat ta' strateġija, u l-ħolqien kongunt tal-Istrateġija dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali — li ggwidaw il-proċess mill-fehim tal-isfidi sad-definizzjoni ta' azzjonijiet konkreti. Matul dawn il-fażijiet, il-pjattaforma tal-konsultazzjoni ġabret total ta' **179 kontribut taċ-ċittadini**, akkumpanjati minn **132 kumment** u **323 approvazzjoni**.

Dan ir-rapport jippreżenta analiżi tal-kontributi kollha miġbura matul dan il-proċess parteċipattiv, organizzat skont l-erba' **dimensjonijiet** ewlenin identifikati permezz tar-raggruppament tematiku tas-**suġġetti** diskussi l-aktar ta' spiss. Dawn id-dimensjonijiet huma: (1) il-koeżjoni soċjali u l-inklużjoni (2) id-demokrazija u l-governanza, (3) is-sostenibbiltà ambjentali u soċjoekonomika, u (4) is-sistemi tal-kura u tal-edukazzjoni.

Kull waħda minn dawn id-dimensjonijiet tirrifletti t-tliet **sfidi ewlenin** għall-ekwità intergenerazzjonali li ġew identifikati mill-parteċipanti: il-**ħsieb fuq terminu qasir** (il-prijoritajiet fuq terminu qasir fil-politika u fl-ekonomija huma maħsuba li jjsfidaw l-ekwità intergenerazzjonali), l-**eskluzjoni u l-inugwaljanza** (skont il-parteċipanti, id-diskriminazzjoni u l-aċċess mhux ugwali jipprevjenu b'mod partikolari liż-żgħażaġh u lill-anzjani milli jipparteċipaw bis-sħiħ fis-soċjetà) kif ukoll is-**solidarjetà intergenerazzjonali insuffiċjenti** (il-parteċipanti jispjegaw li konnessjonijiet dgħajfa u appoġġ limitat bejn il-generazzjonijiet idgħajfu l-koeżjoni soċjali).

L-ewwel nett, dan ir-rapport jiddeskrivi l-**metodoloġija**, segwita minn **ħarsa ġenerali** lejn ix-xejriet tal-parteċipazzjoni u r-riżultati. Imbagħad jipprovdi **analiżi dettaljata ta' kull dimensjoni**, jiddiskuti kull **suġġett** taċ-ċittadini u jappoġġa l-argumenti tiegħu bi kwotazzjonijiet illustrattivi mill-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini. Il-kapitolu finali jiġbor fil-qosor ir-riżultati tal-konsultazzjoni u joffri riflessjonijiet qosra dwarhom.

2. METODOLOĠIJA

Sabiex jiġi analizzat il-kontenut tal-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali¹, ġiet applikata metodoloġija fi tliet stadji. Dan l-approċċ jiżgura kemm l-interpretazzjoni akkurata tal-kontributi taċ-ċittadini kif ukoll ir-raggruppament u l-ġbir flimkien sinifikanti tal-ideat, filwaqt li jilħaq bilanċ bejn il-koerenza tematika u l-profondità analitika.

PASS 1. ANALIŻI KWANTITATTIVA tal-kontributi u l-kummenti: ġew identifikati d-dimensjonijiet primarji tad-dibattitu. Biex jagħmel dan, it-tim tal-analiżi applika approċċ induttiv ibbażat fuq it-tema, billi assenja tikketti tematiċi għal kull kontribut. Dan ippermetta l-identifikazzjoni u l-prijoritizzazzjoni tas-sugġetti ewlenin imqajma miċ-ċittadini.

PASS 2. ANALIŻI TAL-KONTRIBUTI fi ħdan id-dimensjonijiet: analiżi kwalitattiva mwettqa manwalment. Il-kontributi ngabru tematikament f'dawk li jissejġu "sugġetti taċ-ċittadini", ibbażati fuq il-frekwenza u fuq ir-rilevanza tat-temi f'kull dimensjoni.

PASS 3. Jitqiesu l-KUMMENTI U l-APPROVAZZJONIJIET: twettqet analiżi addizzjonali fuq il-kontributi u l-kummenti, meta tqieset xierqa, b'fokus fuq dawk il-kontributi li kienu partikolarment rilevanti biex juru s-sugġett u juru l-perspettivi taċ-ċittadini.

---

¹ Il-kontributi huma kollha disponibbli online b'ħala parti mill-fajls tad-data miftuħa tal-pjattaforma, li jistgħu jitnizzlu għal analiżi ulterjuri minn kull min ikun interessat.

GLOSSARJU

Parteċipant. Ċittadin li jkun ħa mill-inqas azzjoni waħda fuq il-pjattaforma: kontributi, kummenti, jew approvazzjonijiet.

Kontribut. Idea waħda kondiviża minn parteċipant fuq il-pjattaforma.

Kumment. Ir-reazzjonijiet bil-miktub tal-parteċipanti għal kontribut inizjali. Il-kummenti jifthū dibattitu bbażat fuq is-sugġett inizjali u jippermettu lill-parteċipanti jikkomunikaw bejniethom.

Approvazzjoni. Il-vot ta' parteċipant li jrid jappoġġa kontribut speċifiku. Xi kontributi ma jkunux approvati.

Dimensjoni. Dimensjoni hija intestatura li tgħaqqad il-ħsibijiet ta' numru kbir ta' kontributi.

Sugġett ta' Ċittadini. Dan huwa subkategorija ta' dimensjoni, magħmul minn diversi kontributi.

3. ҒARSA ĠENERALI

NUMRI

Parteċipazzjoni totali, mill-25 ta' Frar 2025 sat-30 ta' Novembru 2025.

- **354,041** żjara fil-paġni (għall-pjattaforma parteċipattiva kollha)
- **215,000** viżitatur (għall-pjattaforma parteċipattiva kollha)
- **179** kontribut
- **132** kumment
- **323** approvazzjoni

ID-DIMENSJONIJIET KOLLHA U S-SUĠĠETTI TAĊ-ĊITTADINI F'DAQQA T'GҒAJN

It-tabella ta' hawn taht tipprovdi ғarsa ġenerali lejn id-**dimensjonijiet** u s-**suġġetti taċ-ċittadini** kollha identifikati. Il-Kapitolu 5. (*Analizi fil-Fond*) jipprovdi analizi dettaljata tas-suġġetti kollha. It-tabella turi wkoll in-numru totali ta' kontributi (Σ) li jaqgħu f'kull dimensjoni.*

* Ғafna kontributi fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini jiddiskutu varjetà wiesgħa ta' suġġetti, li potenzjalment imissu ma' diversi dimensjonijiet. Għalhekk, in-numru totali ta' kontributi fit-tabella ta' hawn taht jista' jkun akbar mit-total veru.

DIMENSJONIJIET	Σ	SUĠĠETTI TAĊ-ĊITTADINI
1. KOEŻJONI SOĊJALI U INKLUŻJONI	75	1.1 Il-promozzjoni tas-solidarjetà intergenerazzjonali u l-ħolqien ta' spazji għad-djalogu intergenerazzjonali
		1.2 Tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni u tiġi promossa l-ugwaljanza
2. DEMOKRAZIJA U GOVERNANZA	59	2.1 Il-parteċipazzjoni inklużiva tiġi estiza għar-rappreżentazzjoni intergenerazzjonali
		2.2 Il-ħsieb fit-tul u intergenerazzjonali jitqiegħed fil-qofol tal-proċessi tat-tfassil tal-politika
3. SOSTENIBBILTÀ AMBJENTALI U SOĊJOEKONOMIKA	51	3.1 Il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima bħala responsabbiltà intergenerazzjonali
		3.2 Il-promozzjoni ta' investiment orjentat lejn il-futur
		3.3 It-titjib tal-kundizzjonijiet tal-impjieg taż-żgħażaġħ
		3.4 L-iżgurar ta' kundizzjonijiet ta' għajxien deċenti għal kulħadd
	37	4.1 It-tiħiħ tas-sistemi tal-kura għall-etajiet kollha

4. SISTEMI TA' KURA U TA' EDUKAZZJONI	4.2 L-espansjoni ta' aċċess ġust għal edukazzjoni ta' kwalità
--	---

4. L-AKTAR KONTRIBUTI APPROVATI

Dikjarazzjoni ta' ċaħda ta' responsabbiltà: partijiet mill-kwotazzjonijiet f'din it-taqsimha ġew enfasizzati b'**tipa grassa** għaċ-ċarezza u l-enfasi.

Maciej - 26 approvazzjoni

Titlu: Il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra l-Etaiżmu se jippermetti liż-żgħażaġh u lill-anzjani jiffjorixxu

Dimensjoni: **KOEŻJONI SOĊJALI U INKLUŻJONI**

"Biex tinkiseb 'Unjoni tal-Ugwaljanza', jeħtieġ li **nindirizzaw id-diskriminazzjoni abbażi tal-età u l-ostakli strutturali** li jipprevjenu lin-nies ta' kull età milli jgawdu l-ugwaljanza matul il-ħajjithom kollha. Huwa essenzjali li nisfidaw in-**narrattivi u l-prattiki diskriminatorji** ta' sfida, bħall-etaiżmu, u li nirrieżaminaw il-politiki soċjoekonomiċi abbażi tas-solidarjetà u l-ekwità intergenerazzjonali sabiex jiġu indirizzati soċjetà u ekonomija maqsumin u frammentati. AGE Platform Europe qed tappella biex tiġi tiffirmita **l-ugwaljanza tal-etajiet fil-politiki u fl-inizjattivi Ewropej kollha** biex jiġi żgurat li l-ħtiġijiet u l-aspirazzjonijiet ta' soċjetà li qed tixjieħ jiġu ssodisfati: <https://www.age-platform.eu/areas-of-work/age-equality/> L-idea hi li naħsbu fil-ġustizzja, fl-inkluzjoni u fil-koeżjoni matul il-ħajja u fl-oqasma kollha, fl-edukazzjoni, fl-impjieg, fis-saħħa u l-kura, introjtu adegwat, parteċipazzjoni ċivika u politika eċċ. It-tixjiħ huwa opportunità, aktar u aktar fi żminijiet ta' krizijiet multipli; nistgħu nibnu r-reziljenza u l-prosperità biss f'soċjetà fejn in-nies jirnexxu f'kull età, fejn id-differenzi tagħna jiġu mogħnija b'mod reċiproku bir-rispett u s-solidarjetà. Biex niksbu l-ugwaljanza tal-etajiet, neħtieġu **Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra l-Etaiżmu**. Il-pjan għandu jkun parti integrali mill-Istrategija tal-UE dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali, abbażi tad-drittijiet tal-bniedem, l-intersezzjonalità, l-ugwaljanza u s-solidarjetà fi ħdan il-ġenerazzjonijiet u bejniethom. Għandu jiżgura l-koerenza bejn l-impenji tal-UE u tal-Istati Membri għal drittijiet ugwali għall-etajiet kollha, filwaqt li jikkontribwixxi għat-tkabbir sostenibbli, għall-kompetittività u għall-koeżjoni."

Nena - 10 approvazzjonijiet

Titlu: Il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra l-Etaiżmu se jsaħħaħ l-ekwità intergenerazzjonali

Dimensjoni: **KOEŻJONI SOĊJALI U INKLUŻJONI**

"Il-promozzjoni tal-**ugwaljanza fl-etajiet kollha** hija essenzjali biex tinkiseb l-ekwità intergenerazzjonali. L-etaiżmu huwa l-unika bażi ta' diskriminazzjoni koperta mit-trattati tal-

UE, haġa li sa issa giet injorata fix-xenarju tal-politika tal-UE. L-Istrateġija dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali trid tinkludi **Pjan ta' Azzjoni għall-Ġlieda kontra l-Etaizmu**, li joħloq pjan direzzjonali biex jiġu eliminati l-inugwaljanzi tul il-ħajja u biex tiġi promossa l-ugwaljanza għaż-żgħażaġh u għall-anzjani. Dan jissostitwixxi n-narrattivi etaisti b'approċċ ibbażat fuq id-drittijiet tal-bniedem, li jikkontribwixxi għal infurzar aħjar tal-liġijiet eżistenti kontra d-diskriminazzjoni, u għal gbir imtejjeb tad-data, diżaggregata skont l-età u karatteristiċi oħra. Dan il-Pjan ta' Azzjoni se jaħdem id f'id mal-pjanijiet ta' azzjoni/mal-istrateġiji eżistenti tal-UE dwar l-ugwaljanza fir-rigward tal-generu, id-diżabilità, il-LGBTI+, ir-Rom u r-razza biex isaħħaħ l-ambizzjoni intersezzjonali tal-UE. Din l-istrateġija se jkollha l-għan li **telimina kwalunkwe Prattika etaista** li taffettwa d-dinjità tal-bniedem u t-tgawdija ugwali tad-drittijiet fundamentali f'kull età, filwaqt li tiġbor flimkien ir-riżorsi meħtieġa biex iż-żgħażaġh u l-anzjani jissodisfaw il-potenzjal tagħhom u jkollhom aċċess sħiħ u ugwali għas-soċjetà. Se torjenta l-attenzjoni tal-UE lejn ir-realtà ta' ħajjiet itwal u l-ħtieġa ta' soċjetajiet ġusti, inkluzivi u reżiljenti għall-generazzjonijiet kollha. Il-ġlieda kontra l-etaizmu mhijjex biss ħtieġa imperattiva tad-drittijiet tal-bniedem — hija ċentrali għall-bini ta' soċjetajiet reżiljenti, inkluzivi, u ġusti."

Cristiny - 10 approvazzjonijiet

Titolu: Armonija bejn il-generazzjonijiet preżenti u futuri ta' kull età permezz ta' governanza transsettorjali, fit-tul u parteċipattiva

Dimensjoni: **DEMOKRAZIJA U GOVERNANZA**

"F'UE fejn il-generazzjonijiet jingħaqdu f'soċjetà li qed tiffjorixxi, in-nies ta' kull età illum jgħixu f'dinja paċifika b'**ambjent naturali u sistemi soċjoekonomiċi prosperużi** li jippermettulhom jgħixu l-aħjar ħajjiet tagħhom — għandhom **aċċess għall-edukazzjoni, għall-ikel, u għall-akkomodazzjoni**, jistgħu jużaw it-trasport pubbliku u r-roti biex jaslu fejn iridu jmorru, għandhom aċċess għal impjegi li jagħtuhom **paga adegwata** għal ħajja tajba. Fi tmiem il-ħajja tax-xogħol tagħhom, għandhom pensjoni li tippermettilhom jgħixu mingħajr stress finanzjarju. L-istess jgħodd 50 sena mil-lum, meta daww iz-żgħażaġh jirtiraw u jaqilbu mill-impjegi għall-pensjonijiet. L-istess jgħodd 50 sena wara meta n-neputijiet tagħhom ikunu fil-pożizzjoni tagħhom. Dan kollu jeħtieġ li l-proċessi ta' t'fassil tal-politika jqisu l-**impatti fit-tul u trasversali tal-politiki** fuq il-generazzjonijiet preżenti u futuri ta' kull età. Biex tagħmel dan, l-UE jeħtieġ li tuża għodod u metodi bħall-**prospettiva strateġika u mudelli integrati** għal perspettiva aktar fit-tul. Jeħtieġ li l-ħsibijiet kompartmentalizzati f'oqsma ta' politika differenti jingħaqdu, u li n-nies normali mhux esperti, speċjalment it-tfal u ż-żgħażaġh li jirrapprezentaw lill-generazzjonijiet li għadhom ma twildux, jiġu kkonsultati biex ikunu magħrufa l-ħtiġijiet, il-biżgħat u x-xewqat tagħhom għad-dinja tal-lum u tal-futur. Dan l-impenn jeħtieġ li jkun sinifikanti u jkollu impatt reali fuq il-politika. Eżempji ta' istituzzjonijiet għall-generazzjonijiet futuri u għall-ekwità intergenerazzjonali minn madwar id-dinja jistgħu jservu bħala eżempji għall-UE biex titgħallem minnhom u tibni fuqhom."

Lisa - disa' approvazzjonijiet

Titolu: Hija meħtieġa bidla fis-sistema ekonomika biex tinkiseb il-ġustizzja intergenerazzjonali

Dimensjoni: **SOSTENIBBILTÀ AMBJENTALI U SOĊJOEKONOMIKA**

“Huwa impossibbli li titqies l-ekwità intergenerazzjonali mingħajr ma jiġu interrogati t-tfassil u l-għan tas-sistema ekonomika tagħna. Is-sistema ekonomika tagħna trid tinbidel f'waħda mfassla biex twassal għall-**bennesseri għan-nies u għall-pjaneta**, illum u fil-futur. Il-mudell ekonomiku tal-lum jixpruna l-perspettivi fuq terminu qasir billi jgħidilna li l-miżuri fuq terminu qasir tal-PDG u tat-tkabbir tal-għid materjali huma l-miri tal-ekonomija. It-**tqegħid tal-benesseri fil-qofol tat-tfassil tal-ekonomija u tat-teħid tad-deċiżjonijiet** ifisser li jittieħed approċċ verament fit-tul u preventiv. L-Ekwità Intergenerazzjonali tiżgura li l-opportunitajiet u r-riżorsi disponibbli għall-ġenerazzjonijiet futuri ma jiġux preġudikati jew ristretti mid-deċiżjonijiet ekonomiċi attwali. L-istabbiliment ta' Kummissarju tal-UE għall-Ekwità Intergenerazzjonali kien pass importanti f'din id-direzzjoni, iżda hemm bżonn ta' aktar ħidma biex l-aġenda tiġi konnessa b'mod esplicitu mal-ħtieġa ta' tibdil fis-sistemi ekonomiċi. Tista' tittieħed ispirazzjoni mill-Well-being of Future Generations Act ta' Wales li poġġa seba' għanijiet kumplessivi tal-benesseri fil-qalba tat-teħid ta' deċiżjonijiet ta' politika tiegħu u ddefinixxa ħames modi ta' ħidma biex jintlaħqu dawn l-għanijiet, li l-aġenziji tal-gvern huma akkontabbli għalihom bl-għajnuna tal-Future Generations Commissioner. Irid jiġi ttrasformat mhux biss “x'jagħmel” it-tfassil tal-politika, iżda wkoll “kif jagħmlu”, permezz ta' parteċipazzjoni pubblika siewja fl-istadji kollha tal-proċess tal-politika. Il-Gwida għat-Tfassil tal-Politika ta' Ekonomija bbażata fuq il-Benesseri titkellem fid-dettall dwar dan, abbażi tal-prinċipji f'din l-immagħni.”

Ilenia - disa' approvazzjonijiet

Titolu: Pjan ta' Azzjoni tal-UE għas-suċċess intergenerazzjonali u intragenerazzjonali

Dimensjoni: **KOEŻJONI SOĊJALI U INKLUŻJONI**

“Biex nibnu ‘Unjoni tal-Ugwaljanza’ ta’ veru fl-Ewropa, irridu **niġġieldu l-etaiżmu** b'mod attiv u neliminaw l-ostakli li jipprevjenu lin-nies ta' kull età milli jgawdu drittijiet u opportunitajiet ugwali. L-etaiżmu jaffettwa l-aċċess għax-xogħol, għall-kura tas-saħħa, għall-edukazzjoni, u għall-parteċipazzjoni ċivika, kemm fiż-żgħożġja kif ukoll fix-xjuħija. AGE Platform Europe tinsab fuq quddiem nett fis-sejha biex l-ugwaljanza bejn l-etajiet tiġi integrata fil-politiki kollha tal-UE (<https://www.age-platform.eu/areas-of-work/age-equality/>), sabiex jiġi żgurat li l-ħtiġijiet u l-aspirazzjonijiet ta' soċjetà li qed tixjieħ jiġu ssodisfati. Għal dan l-għan, **Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra l-Etaiżmu** għandu jirfed l-Istrategija tal-UE dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali: abbażi tad-drittijiet tal-bniedem, l-intersezzjonalità, l-ugwaljanza u s-solidarjetà fi ħdan u bejn il-ġenerazzjonijiet, dan **jintegra l-ugwaljanza tal-etajiet fl-oqasma kollha tal-politika**, jisfida l-isterjotipi negattivi permezz tal-edukazzjoni u kampanji pubbliċi, u jagħti s-setgħa lill-anzjani bħala detenturi tad-drittijiet attivi. Irawwem ukoll programmi intergenerazzjonali, isaħħaħ il-protezzjonijiet legali, u jappoġġa r-riċerka biex tinforma politiki effettivi. Bl-isfruttar tal-għarfien espert ta' AGE Platform Europe u l-approċċi innovattivi tar-riċerka tal-UE, bħall-proġett FutuRes (<https://futu-res.eu/>), l-UE tista' tbiddel it-tixjiħ f'opportunità — u tibni soċjetà reżiljenti u inkluziva fejn jirnexxi kulħadd, irrispettivament mill-età.”

5. ANALIŻI FIL-FOND

Fil-kapitolu li ġej, kull waħda mill-erba' dimensjonijiet tiġi eżaminata f'aktar dettall. Fi ħdan kull dimensjoni, is-sugġetti tač-ċittadini individwali jiġu analizzati separatament, u jingabru flimkien aspetti differenti tal-kontributi. Il-kontributi rilevanti huma inklużi wkoll biex juru dawn is-sugġetti u jipprovdu għarfien aktar fid-dettall.

DIMENSJONI 1: KOEŻJONI SOĊJALI U INKLUŻJONI

Din id-dimensjoni tiffoka fuq it-titjib tar-relazzjonijiet intergenerazzjoanli billi tippromwovi d-djalogu u s-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet, u billi tiġġieled l-etaiżmu u forom oħra ta' diskriminazzjoni, favur l-ugwaljanza u l-koeżjoni soċjali.

Sugġett tač-Ċittadini 1.1: Il-promozzjoni tas-solidarjetà intergenerazzjonali u l-ħolqien ta' spazji għad-djalogu intergenerazzjonali

ANALIŻI tas-sugġett

Il-kontributi jitolbu li jitnaqqsu d-differenzi bejn il-ġenerazzjonijiet u l-polarizzazzjoni, filwaqt li jiġu promossi kollaborazzjoni u ħolqien kongunt intergenerazzjonali sinifikanti. Il-partecipanti jenfasizzaw il-ħolqien ta' ambjenti u spazji bħal centri kulturali, akkomodazzjoni kondiviża, u proġetti intergenerazzjonali biex jiffacilitaw id-djalogu u l-interazzjoni bejn gruppi ta' età differenti. Inizjattivi bħal dawn, li jinkludu proġetti ta' mentoragg u attivitajiet komunitarji kondiviżi, jistgħu jibnu l-empatija u l-fehim reċiproku, irawmu s-solidarjetà intergenerazzjonali, u jappoġġaw l-iżvilupp ta' networks dejjiema ta' kooperazzjoni u appoġġ.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Friederike, erba' approvazzjonijiet

"F'soċjetà intergenerazzjonalment ekwa, il-ġenerazzjonijiet differenti jridu jaħdmu flimkien — mhux biss biex jindirizzaw l-isfidi tal-lum iżda wkoll biex isawru futur sostenibbli. Biex niksbu dan, neħtieġu opportunitajiet sinifikanti għad-djalogu intergenerazzjonali, fejn persuni ta' kull età jistgħu jiltaqgħu, jiskambjaw l-ideat, u jifhmu aktar fil-fond it-tħassib ta' xulxin."

Öndercan, l-ebda approvazzjoni

“L-inizjattivi komunitarji, bħal workshops b'partecipazzjoni lokali, centri kulturali intergenerazzjonali, u ppjanar urban kollaborattiv, jipprovdu pjattaformi għal skambju sinifikanti. Dawn l-ispazji jippermettu lič-čittadini jaqsmu l-esperjenzi tagħhom, u jsawru politiki li jirriflettu htigijiet generazzjonali diversi. Madankollu, l-ekwità ma tinkisibx biss billi l-generazzjonijiet jingħaqdu flimkien — trid tindirizza wkoll l-inugwaljanzi reġjonali u d-disparitajiet strutturali.”

Suġġett tač-Ċittadini 1.2: Tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni u tiġi promossa l-ugwaljanza

ANALIŻI tas-suġġett

Lič-čittadini spiss jappellaw għal miżuri biex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni u tiġi promossa l-ugwaljanza. Il-partecipanti jenfasizzaw il-htieġa li jiġu miġġielda l-forom kollha ta' diskriminazzjoni, b'enfasi partikolari fuq l-etaiżmu, biex jiġu żgurati drittijiet u opportunitajiet indaqs għal kulhadd. Huma jishqu wkoll fuq l-importanza li jiġu promossi narrattivi pożittivi u li jiġu miġġielda l-isterjotipi, li b'mod attiv jiġu sfidati r-rappreżentazzjonijiet negattivi kemm taž-žgħażaġħ kif ukoll tal-anzjani fil-media u fid-diskors pubbliku. Dawn l-isforzi jitqiesu bħala essenzjali għat-trawwim tal-koeżjoni soċjali, tar-rispett reċiproku, u tal-ekwità intergenerazzjonali.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Nena, 10 approvazzjonijiet

“Il-promozzjoni tal-ugwaljanza tal-etajiet kollha hija essenzjali biex tinkiseb l-ekwità intergenerazzjonali. L-etaiżmu huwa l-unika baži ta' diskriminazzjoni koperta mit-trattati tal-UE, ħaġa li sa issa ġiet injorata fix-xenarju tal-politika tal-UE. L-Istrateġija dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali trid tinkludi Pjan ta' Azzjoni għall-Ġlieda kontra l-Etaiżmu, li joħloq pjan direzzjonali biex jiġu eliminati l-inugwaljanzi tul il-ħajja u biex tiġi promossa l-ugwaljanza għaž-žgħażaġħ u għall-anzjani.”

Sarah, ħames approvazzjonijiet

“Unjoni bbażata fuq l-ugwaljanza trid tappoġġa lič-čittadini tagħha tul ħajjithom u f'kull età. Iżda d-diskriminazzjoni abbaži tal-età u l-etaiżmu joħolqu ostakli sinifikanti li jipprevjenu lill-anzjani milli jippartecipaw bis-sħiħ fil-ħajja tax-xoġħol u fis-soċjetà, u b'hekk jaggravaw id-diffikultajiet ekonomiċi u jwasslu għall-faqar. Billi jiġu miġġielda dawn il-prattiki diskriminatorji u tiġi promossa s-solidarjetà bejn il-generazzjonijiet, nistgħu nrawmu soċjetà inkluziva u ekwa, kif ukoll tkabbir aktar sostenibbli u ekonomija kompetittiva u koeżiva.”

DIMENSJONI 2: DEMOKRAZIJA U GOVERNANZA

Din id-dimensjoni tiffoka fuq it-titjib tal-partecipazzjoni u tar-rappreżentazzjoni tal-generazzjonijiet kollha fis-sistemi demokratiċi tagħna kif ukoll fuq is-sostituzzjoni tal-ħsieb fuq terminu qasir b'teħid ta' deċiżjonijiet intergenerazzjonali fit-tul fl-oqsma kollha tal-politika.

Suġġett taċ-Ċittadini 2.1: Il-partecipazzjoni inklużiva tiġi estiża għar-rappreżentazzjoni intergenerazzjonali

ANALIŻI tas-suġġett

Sabiex tiġi promossa l-ekwità intergenerazzjonali, il-partecipanti fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini jishqu fuq l-importanza tat-twessigh tal-partecipazzjoni u tar-rappreżentanza demokratika biex il-gruppi tal-etajiet kollha jkunu jistgħu jikkontribwixxu għal dibattiti ta' politika. Is-suġġerimenti biex jinkiseb dan jinkludu l-ħolqien ta' kunsilli taż-żgħażaġħ, ta' bordijiet konsultattivi tal-anzjani, u ta' fora intergenerazzjonali, kif ukoll it-tneħħija tal-ostakli għall-partecipazzjoni billi titbaxxa l-età tal-votazzjoni, tiġi promossa l-ħidma biex jintlaħqu l-komunitajiet emarginati, u jiġu żgurati spazji partecipattivi aċċessibbli u inklużivi. Il-partecipanti jenfasizzaw ukoll il-ħtieġa li dawn il-pjattaformi partecipattivi jingħataw is-setgħa sabiex il-kontributi jkollhom impatt reali fuq it-teħid tad-deċiżjonijiet, filwaqt li jiġi żgurat li jinstemgħu u jitqiesu b'mod ġenwin l-ilhna kollha.

Wiri tal-KONTRIBUTI

William, seba' approvazzjonijiet

"Għandu jitrawwem djalogu intergenerazzjonali kontinwu permezz ta' spazji demokratiċi ddedikati. L-istabbiliment ta' assemblej taċ-ċittadini fil-livelli lokali, nazzjonali u Ewropej (abbazi tal-"Konvenzjoni taċ-Ċittadini għall-Klima" ta' Franja) jippermetti lin-nies ta' kull età u sfond jiddeliberaw flimkien dwar kwistjonijiet urġenti għas-soċjetà bħat-tranzizzjoni ekoloġika, l-akkomodazzjoni u l-inklużjoni diġitali. Dawn l-assemblej irid ikollhom influwenza reali fuq it-teħid ta' deċiżjonijiet pubbliċi, biex jgħinu biex jinbena sens aktar qawwi ta' komunità permezz ta' fehim reċiproku u ta' responsabbiltà kondiviza."

Panayiota, l-ebda approvazzjoni

"Biex tissaħħaħ l-inizjattiva tal-Kummissjoni Ewropea dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali u s-Sostenibbiltà Demokratika, nipproponi l-ħolqien ta' Forum Intergenerazzjonali Ewropew taċ-Ċittadini bħala mekkanizmu partecipattiv u konsultattiv permanenti fi ħdan il-governanza tal-UE. L-għan tiegħu huwa li jiżgura li l-interessi fit-tul tal-generazzjonijiet kollha — inklużi dawk li

għadhom ma twildux — jiġu integrati b'mod sistematiku fit-tfassil tal-politika. Il-Forum għandu jlaqqa' flimkien liż-żgħażaġħ, lill-adulti akbar fl-età, lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili u lill-esperti biex jipprovdu kontribut strutturat dwar l-istrategiji u l-proposti legiżlattivi tal-UE. Dan għandu jikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-monitoraġġ ta' Indici tal-Ekwità Intergenerazzjonali, li jgħin lill-UE tivvaluta l-impatti soċjali, ekonomiċi u ambjentali fit-tul tal-politiki tagħha. Il-Forum għandu jagħxi wkoll bħala centru ta' għarfien u ta' Prattika tajba, li jappoġġa lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-applikazzjoni ta' approċċi intergenerazzjonali u fil-kondiviżjoni ta' mudelli innovattivi minn madwar l-Istati Membri. Dan il-mekkaniżmu għandu jsaħħaħ il-koerenza tal-politika bejn iċ-ċikli politiki fuq terminu qasir u l-ħtiġijiet tas-soċjetà fit-tul, isaħħaħ il-legittimità demokratika permezz ta' rappreżentanza inklużiva, u jipromwovi s-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet. L-istabbiliment ta' Forum bħal dan għandu jankra l-ekwità intergenerazzjonali bħala valur Ewropew ewlieni u jgħin biex jiġi żgurat li d-deċiżjonijiet tal-lum ma jikkompromettux l-oportunitajiet tal-ġenerazzjonijiet futuri.”

Suġġett taċ-Ċittadini 2.2: Il-ħsieb fit-tul u intergenerazzjonali jitqiegħed fil-qofol tal-proċessi tat-tfassil tal-politika

ANALIŻI tas-suġġett

Sabiex jingħeleb il-ħsieb fuq terminu qasir f'livell istituzzjonali, il-partecipanti fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini jenfasizzaw l-importanza tal-integrazzjoni ta' perspettivi fit-tul u orjentati lejn il-futur fl-oqsma kollha tal-politika. Dan jinkludi l-valutazzjoni tal-impatt intergenerazzjonali tad-deċiżjonijiet u l-inkorporazzjoni tas-sostenibbiltà, tal-ekwità, u tar-responsabbiltà fil-proċessi ta' governanza. Il-partecipanti jirrakkomandaw ukoll l-istituzzjonalizzazzjoni tal-prospettiva u tal-akkontabbiltà għall-ġenerazzjonijiet futuri, pereżempju billi jissaħħaħ ir-rwol tal-Kummissarju għall-Ekwità Intergenerazzjonali, u billi jinħoloq baġit li jqis b'mod esplicitu l-interessi tal-ġenerazzjonijiet futuri, biex jiġi żgurat li l-ħtiġijiet tal-ġenerazzjonijiet iżgħar u futuri jiġu difiżi b'mod konsistenti fl-oqsma kollha tal-politika.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Christiny, disa' approvazzjonijiet

“Dan jeħtieġ li l-proċessi ta' tfassil tal-politika jqisu l-impatti fit-tul u trasversali tal-politiki fuq il-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri ta' kull età. Biex tagħmel dan, l-UE jeħtieġ li tuża għodod u metodi bħall-prospettiva strategika u mudelli integrati biex wieħed iħares aktar fit-tul.”

Кирило, l-ebda approvazzjoni

“L-Unjoni Ewropea jeħtiġilha tpoġġi l-ekwità intergenerazzjonali fil-qalba tat-tfassil tal-politika tagħha. Wisq spiss, id-deċiżjonijiet politiki jaqdu l-interessi fuq terminu qasir, filwaqt li jinjoraw il-konsegwenzi fit-tul li ż-żgħażaġħ tal-lum — u l-ġenerazzjonijiet futuri — se jkollhom

jiffaččjaw. Mit-tibdil fil-klima u d-dejn pubbliku sar-regolamentazzjoni diġitali u l-bidliet demografiċi, il-piż fuq iż-żgħażaġħ Ewropej qed jikber. Neħtieġu politiki li jipprioritizzaw is-sostenibbiltà, l-ekwità u l-inkluzjoni. Għandhom jiġu introdotti valutazzjonijiet tal-impatt futur għal-leġislazzjoni ewlenija kollha tal-UE, filwaqt li jiġi żgurat li jitqiesu d-drittijiet ta' dawk li għadhom ma twildux. Il-politika dwar il-klima trid tiġi aċċellerata b'involviment aktar sinifikanti taż-żgħażaġħ, filwaqt li l-infiq pubbliku għandu jirrifletti r-responsabbiltà fit-tul, u mhux il-gwadann fuq terminu qasir."

DIMENSJONI 3: SOSTENIBILTÀ AMBJENTALI U SOĊJOEKONOMIKA

Din id-dimensjoni tenfasizza t-tibdil fil-klima bħala sfida ċentrali biex jinkiseb futur ekwu f'termini intergenerazzjonali u teżamina modi kif titrawwem imġiba ekonomika li tħares 'il quddiem. Il-kontributi jindirizzaw ukoll is-sostenibbiltà tal-impjeg taż-żgħażaġħ u jenfasizzaw l-importanza li jiġu żgurati kundizzjonijiet ta' għajxien decenti għal kulħadd.

Suġġett tač-Ċittadini 3.1: Il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima bħala responsabbiltà intergenerazzjonali

ANALIŻI tas-suġġett

Il-parteciġanti huma tal-fehma li t-tibdil fil-klima huwa ta' theddida sinifikanti għall-ekwità intergenerazzjonali, peress li l-impatti tiegħu x'aktarx li jaffettwaw b'mod sproporzjonat lill-ġenerazzjonijiet żgħażaġħ u futuri. Il-kontributi jenfasizzaw li t-teħid ta' azzjoni urġenti u effettiva biex jiġi miġġieled it-tibdil fil-klima huwa responsabbiltà intergenerazzjonali fundamentali, inklużi miżuri bħad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija u l-investment fi trasport li ma jagħmilx ħsara lill-klima. Il-parteciġanti jenfasizzaw ukoll il-ħtieġa ta' approċċ transsettorjali, inklużiv u parteciġattiv li jinvolvi lill-gruppi tal-etajiet kollha, filwaqt li jiżgura tranżizzjoni sostenibbli fil-livelli kollha u jrawwem sens kondiviż ta' responsabbiltà.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Revo Prosperidad Sostenible, erba' approvazzjonijiet

"Jeħtieġ li l-Kummissarju għall-Ekwità Intergenerazzjonali jiżgura li l-ġenerazzjonijiet futuri jgawdu klima bl-inqas ħsara possibbli, u għal dan il-għan huwa meħtieġ li jiġi żgurat li l-politiki tal-Kummissarji responsabbli għas-setturi differenti li jista' jkollhom impatt fuq id-

dekarbonizzazzjoni permezz ta' azzjoni jew omissjoni ma jfixklux u ma jdewmux il-perkors tal-UE lejn id-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija. Il-Kummissarju għall-Ekwità Intergenerazzjonali se jimmonitorja l-azzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea u se jkollu jagħmel proposti għal titjib jew iwissi meta dawn l-azzjonijiet imorru kontra l-oġettivi tad-dekarbonizzazzjoni u s-sostenibbiltà b'mod ġenerali.”

Valerija, żewġ approvazzjonijiet

“Qasam wieħed fejn il-ġustizzja intergenerazzjonali trid tiġi indirizzata b'mod urġenti huwa fil-politika dwar il-klima. It-tibdil fil-klima huwa l-aktar eżempju urġenti ta' kif id-deċiżjonijiet meħuda minn perspettiva ta' terminu qasir jista' jkollhom konsegwenzi devastanti fit-tul. Madankollu, iż-żgħażaġħ — daww li se jgħixu b'dawn il-konsegwenzi l-aktar fit-tul — spiss jiġu esklużi milli jfasslu l-politiki li għandhom l-għan li jsovvuhom. Neħtieġu bidla ċara fl-istrategija tal-UE dwar il-klima: l-impatt fit-tul irid jingħata prijorità fuq il-konvenjenza politika jew ekonomika immedjata.”

Suġġett taċ-Ċittadini 3.2: Il-promozzjoni ta' investiment orjentat lejn il-futur

ANALIŻI tas-suġġett

Minbarra l-indirizzar tat-tibdil fil-klima, il-parteciġpanti jitolbu l-promozzjoni ta' investiment orjentat lejn il-futur bħala mezz biex titmexxa 'l quddiem l-ekwità intergenerazzjonali. Huma jargumentaw favur l-esplorazzjoni ta' mudelli ekonomiċi alternattivi li jheggu l-ħsieb fit-tul, u jibbilanċjaw is-sostenibbiltà ekoloġika, l-ekwità soċjali, u r-reżiljenza ekonomika minflok ma jiffokaw biss fuq il-PDG. Il-parteciġpanti jenfasizzaw l-importanza li l-ġenerazzjonijiet kollha jiġu involuti fit-tiswir ta' dawn it-tranżizzjonijiet ekonomiċi, fit-trawwim ta' responsabbiltà kondiviża u fl-iżguraw ta' koeżjoni soċjali sostenibbli.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Katy, erba' approvazzjonijiet

“Sabiex tiġi żgurata ġustizzja intergenerazzjonali ġenwina, irridu mmorru lil hinn minn mudelli ekonomiċi li jiddependu fuq tkabbir bla tmiem. Approċċ ta' wara t-tkabbir għall-Ewropa jirrikonoxxi li l-prosperità ma tistax tinbena fuq l-użu eċċessiv tar-riżorsi, il-qerda ekoloġika, l-approfondiment tal-inugwaljanzi u s-sottovalutazzjoni tax-xogħol ta' kura mingħajr ħlas, li kollha jimminaw il-benesseri tal-ġenerazzjonijiet futuri. Il-ġustizzja intergenerazzjonali ta' veru tfisser li ngħixu fil-limiti tal-pjaneta u niddistribwixxu r-riżorsi b'mod ekwu tul iż-żmien. Dan jeħtieġ bidla mill-oġettiv primarju tat-tkabbir tal-PDG għall-benesseri u l-kura bħala għan ta' politika ċentrali. L-investiment pubbliku jrid jagħti prijorità lir-reżiljenza soċjali u ekoloġika — ix-xogħol ta' kura, l-edukazzjoni, l-adattament għat-tibdil fil-klima — u mhux lit-tkabbir għalih innifsu.”

Silvia, approvazzjoni waħda

“L-Ekonomija tal-Benesseri toffri mudell trasformattiv biex jiġi żgurat li l-ġenerazzjonijiet futuri ma jitgħabbewx bil-konsegwenzi tad-deċiżjonijiet tal-lum. It-tkabbir ekonomiku mhux sostenibbli spiss iwassal għal kostijiet soċjali, tas-saħħa u ambjentali fit-tul, li jheddu l-benesseri tal-ġenerazzjonijiet attwali u futuri, u s-sostenibbiltà tal-pjaneta tagħna. L-Ekonomija tal-Benesseri tmur lil hinn mill-PDG bħala l-uniku kejl tal-progress, billi tintegra indikaturi bħas-saħħa mentali u fiżika, is-sostenibbiltà ambjentali u l-ekwità soċjali. L-inkorporazzjoni tal-Ekonomija tal-Benesseri fit-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE se tgħin biex jiġu indirizzati aħjar l-isfidi attwali filwaqt li jiġu ssalvagwardjati l-ħtiġijiet u d-drittijiet tal-ġenerazzjonijiet futuri.”

Suġġett taċ-Ċittadini 3.3: It-titjib tal-kundizzjonijiet tal-impjeg taż-żgħażaġh

ANALIŻI tas-suġġett

Il-partecipanti fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini jqisu li l-opportunitajiet ekonomiċi ugwali huma essenzjali għall-ġustizzja intergenerazzjonali. Għaldaqstant, huma jargumentaw favur it-titjib tal-kundizzjonijiet tal-impjeg taż-żgħażaġh, l-iffacilitar tat-tranzizzjoni mill-edukazzjoni u t-taħriġ għas-suq tax-xogħol, u t-tisħiħ tar-rabtiet bejn l-edukazzjoni, it-taħriġ, u l-industrija. Huma jitolbu wkoll prattiki ta' reklutaġġ ġusti u inkluzivi u t-tneħħija tal-ostakli għall-impjeg, filwaqt li jiġi żgurat li ż-żgħażaġh kollha jkollhom aċċess ekwu għall-opportunitajiet.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Daniela, ħames approvazzjonijiet

“L-espansjoni tal-aċċess għall-edukazzjoni trid timxi id fid ma' programmi ta' mentoraġġ li jgħaqqdu lill-istudenti ma' professjonisti b'esperjenza u ma' opportunitajiet ta' tagħlim tul il-ħajja għall-adulti akbar fl-età. L-investimenti għandhom jiżguraw appoġġ bikri u sostnut għaž-żgħażaġh żvantaġġati filwaqt li japprezzaw il-kontributi ta' individwi akbar fl-età fit-tfassil ta' soċjetà aktar ġusta u inkluziva. Billi trawwem il-kollaborazzjoni u l-opportunitajiet kondiviżi, l-UE tista' tippromwovi mobbiltà soċjali vera u tiżgura l-benefiċċji tal-prosperità għall-ġenerazzjonijiet kollha.”

Mirela, żewġ approvazzjonijiet

“Parti mill-preżent u l-futur ġenerazzjonali għandha tkun li ż-żgħażaġh isibu aċċess ġust għad-dinja professjonali wara l-istudju/it-taħriġ/ekk.: - Għaliex huwa diffiċli għall-adulti żgħażaġh u b'edukazzjoni tajba li jsibu posthom fil-ħajja professjonali? Kif jista' jkun li t-triq lejn l-impjeg indipendenti materjali tibqa' mblukkata għal żmien twil, minkejja edukazzjoni tajba u internships bi ħlas u mingħajr ħlas, volontarjat, lawrji ta' Master's? - Għaliex ħafna universitajiet mhumiex marbuta mal-industrija? - Għaliex l-apprendisti jikkompetu mal-gradwati għall-impjegi u x'livell ta' edukazzjoni huwa t-“tassew dak tajjeb?”

Suġġett taċ-Ċittadini 3.4: L-iżgurar ta' kundizzjonijiet ta' għajxien deċenti għal kulhadd

ANALIŻI tas-suġġett

Il-partecipanti fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini jikkunsidraw li l-iżgurar ta' standards ta' għajxien siguri u adegwati għall-generazzjonijiet kollha huwa essenzjali għall-ekwità intergenerazzjonali. Għaldaqstant, huma jishqu fuq l-importanza li jiġi ggarantit l-aċċess għal akkomodazzjoni affordabbli u ta' kwalità, li jittejjbu s-servizzi bażiċi, u li jiġu indirizzati l-inugwaljanzi soċjali.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Duarte, l-ebda approvazzjoni

"L-ekwità intergenerazzjonali fl-Ewropa qiegħda dejjem aktar friskju. L-iżgħażaġħ jiffaċċjaw għoli tal-ħajja li dejjem qed jiżdied, akkomodazzjoni mhux affordabbli, u nuqqas ta' sigurtà finanzjarja dejjem akbar. Izda l-istudenti jirrapprezentaw grupp distint f'dan ix-xenarju, b'vulnerabbiltajiet speċifiċi marbuta direttament mal-kapaċità tagħhom li jaċċessaw u jtemmu l-edukazzjoni. Il-faqar enerġetiku, l-akkomodazzjoni ta' kwalità baxxa, u s-sistemi insuffiċjenti ta' appoġġ għall-istudenti jimminaw mhux biss il-kundizzjonijiet tal-għajxien tal-istudenti iżda wkoll id-dritt tagħhom li jitgħallmu u jipparteċipaw bis-sħiħ fis-soċjetà. (...) Approċċ Ewropew ġust jeħtieġ investiment pubbliku b'saħħtu fl-edukazzjoni għolja aċċessibbli, akkomodazzjoni affordabbli u sostenibbli għall-istudenti, għotjiet adegwati, u servizzi ta' appoġġ li jipproteġu lill-istudenti mill-faqar. Il-politiki dwar l-akkomodazzjoni, it-tranżizzjoni klimatika, u l-protezzjoni soċjali jridu jirriflettu r-realtajiet esperjenzati kemm miż-żgħażaġħ kif ukoll mill-istudenti. L-ekwità intergenerazzjonali trid tiżgura li ż-żgħażaġħ tal-lum — u speċjalment l-istudenti tal-lum — ma jithallewx jerfgħu piżijiet sproprorzjonati."

Diana, l-ebda approvazzjoni

"Hemm diskussjonijiet dwar l-ekwità, dwar li naħsbu flimkien, dwar l-integrazzjoni, eċċ. L-iżgħażaġħ diġà għandhom ħafna affarijiet komuni mal-anzjani. Waħda minnhom hija l-faqar. Ħafna drabi l-pensjonanti bilkemm jistgħu jlaħħqu mal-ħajja bil-pensjoni tagħhom wara li ħadmu għal għomorhom kollu u ż-żgħażaġħ jaħdmu full-time (wieħed jittama li f'dak li jkun studju) iżda m'għandhomx pagi tajbin biżżejjed biex isiru indipendenti jew iġemmgħu għall-futur. Fatturi komuni oħrajn bejniethom huma s-solitudni u n-networks soċjali: L-iżgħażaġħ għandhom miljuni ta' ħbieb online, kuntatt online 24/7 iżda jhossuhom waħedhom u strambi għax iqabblu lilhom infushom ma' dawk li jidhru fuq l-internet u li donnhom għandhom ħajjiet perfetti. L-anzjani, min-naħa l-oħra, iħossuhom maqtugħin minn dinja li warrbithom. Huma diġitalment illitterati u kulma kienu mdorrijin bih fil-ħajja ta' kuljum inbidel mingħajr ħadd ma ħaseb fihom. Uħud minnhom lanqas biss jistgħu jiġbdu l-pensjoni mill-bank jekk ikollhom jagħmlu dan b'ATM. Minħabba l-ħeffa u l-għadd kbir ta' kompiti u l-ħin imqatta' fuq in-networks, xi wħud ma għandhomx il-ħin u oħrajn ma għandhom lil ħadd li jiddedika l-ħin biex ikellimhom jew sempliċiment biex jara jinsabux tajbin. U fl-aħħar nett, l-inċertezza u n-nuqqas ta' tama. Uħud minħabba li ma jarawx futur fit-tul, li jagħmilha diffiċli għalihom li jkollhom dar, tfal, eċċ. U l-oħrajn għaliex jafu li jinsabu fl-aħħar parti ta' ħajjithom u li probabbilment, minkejja dak li kienu immaginaw u xtaqu, se jmutu waħedhom u/jew mingħajr ma tagħti kashom is-soċjetà li ma għandhiex il-ħin jew ir-rizorsi biex tinvesti fihom."

DIMENSJONI 4: SISTEMI TA' KURA U TA' EDUKAZZJONI

Din id-dimensjoni tiffoka fuq l-importanza li jiġu pprovduti servizzi pubbliċi, bħall-kura u l-edukazzjoni, biex tiġi żgurata l-ekwità intergenerazzjonali. Il-kontributi jenfasizzaw il-ħtieġa ta' sistemi integrati ta' kura u appoġġ, kif ukoll aċċess ugwali għall-edukazzjoni ta' kwalità għolja.

Suġġett ta' Ċittadini 4.1: It-tiżni tas-sistemi tal-kura għall-etajiet kollha

ANALIŻI tas-suġġett

Il-parteciċipanti jitolbu investiment sostanzjali f'infrastruttura tal-kura aċċessibbli għall-gruppi tal-etajiet kollha, li tinkludi l-kura tas-saħħa, l-appoġġ soċjali, u soluzzjonijiet ibbażati fil-komunità. Huma jenfasizzaw li l-kura għandha tiġi rikonossuta bħala responsabbiltà soċjetali kondiviza, appoġġata permezz tas-servizzi pubbliċi, ta' ħaddiema tal-kura professjonali, u bir-rikonossiment tax-xogħol tal-kura fil-familja. Il-kontributi jenfasizzaw ukoll l-importanza tat-trawwim ta' appoġġ reċiproku permezz ta' inizjattivi bħal soluzzjonijiet ta' koabitazzjoni. Fl-aħħar nett, il-parteciċipanti jipromwovu Garanzija Ewropea tal-Kura u koordinazzjoni transfruntiera mtejba tas-sistemi tas-saħħa u tas-sigurtà soċjali biex jiġu indirizzati l-isfidi kontemporanji.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Marta, żewġ approvazzjonijiet

"Il-popolazzjoni qiegħda tixjieħ dejjem aktar u m'aħniex ippreparati għal dan. (...) Illum, iċ-ċittadini anzjani li s-saħħa tagħhom qed tmajna jew jirtiraw mill-ħajja soċjali u jibqgħu d-dar jew, meta l-istat tagħhom ikun saħanistra ddeterjora aktar, imorru f'dar tal-kura. (...) Jien konvinta li l-koabitazzjoni hija soluzzjoni tajba għal din l-isfida. Hija tip ta' akkomodazzjoni kollaborattiva fejn iċ-ċittadini anzjani jgħixu flimkien f'ambjent komunitarju. X'inhuma l-benefiċċji? Spiża affordabbli (tinqasam fost l-abitanti kollha), spazju aċċessibbli ddisinjat b'kunsiderazzjoni tal-ħtiġijiet tal-anzjani, servizzi ta' appoġġ disponibbli (kura tas-saħħa, preparazzjoni tal-ikel, trasport), indipendenza, tiġi miġġielda s-solitudni u l-aħħar iżda mhux l-inqas — l-appoġġ reċiproku u l-interazzjoni soċjali. (...) Il-koabitazzjoni għandha tiġi żviluppata b'urġenza, b'appoġġ finanzjarju mill-UE, mill-Istati Membri jew mill-gvernijiet lokali."

Christos, approvazzjoni waħda

"Dak li huwa nieqes huwa infrastruttura li tirrikonossi l-vulnerabbiltà bħala responsabbiltà tas-soċjetà, mhux sfortuna individwali. Irridu nibnu sistemi integrati fejn l-akkomodazzjoni appoġġata, is-servizzi tas-saħħa mentali, il-kura flessibbli, u l-konnessjoni fil-komunità ma jkunux offerti frammentati iżda drittijiet koordinati. Mingħajr dan, l-ekwità intergenerazzjonali hija retorika mingħajr għeruq. Mill-ippjanar tal-forza tax-xogħol sat-tfassil tas-servizzi, irridu

naħsbu għal tul il-ħajja kollha. Dan ifisser li nappoġġaw lil dawk li jipprovdu l-kura bi rwoli sostenibbli u taħriġ, u li niżguraw li s-sistemi jissodisfaw il-ħtiġijiet li qed jevolvu maż-żmien.”

Suġġett ta' Ċittadini 4.2: L-espansjoni ta' aċċess ġust għal edukazzjoni ta' kwalità

ANALIŻI tas-suġġett

Il-partecipanti jitolbu l-espansjoni tal-aċċess ġust għal edukazzjoni ta' kwalità għolja, filwaqt li jirrikonoxxuha bħala l-pedament għall-opportunitajiet indaqs, għall-ekwità intergenerazzjonali, u għall-koeżjoni soċjali. Huma jenfasizzaw l-importanza li jitneħħew l-ostakli u li jiżdied l-investiment pubbliku fl-edukazzjoni fl-istadji kollha tal-ħajja, inkluża l-edukazzjoni informali barra mill-iskejjel, filwaqt li jiġu żgurati ambjenti ekwi ta' taġħlim għal kulħadd. Il-partecipanti jipromwovu l-immodernizzar tal-edukazzjoni biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet futuri, bħall-inkorporazzjoni tal-Intelligenza Artifiċjali, u l-promozzjoni tat-taġħlim tul il-ħajja u intergenerazzjonali, li jippermetti lill-individwi ta' kull età jiżviluppaw il-potenzjal taġħhom u jikkontribwixxu b'mod sinifikanti tul ħajjithom.

Wiri tal-KONTRIBUTI

Florinda, żewġ approvazzjonijiet

“L-iskejjel pubbliċi huma l-post fejn il-ġenerazzjonijiet futuri jistgħu jitharrġu, jiksbu ħiliet u valuri, iżda hija meħtieġa riflessjoni fil-fond dwar il-metodoloġiji tat-taġħlim. Aktar minn qatt qabel, illum huwa essenzjali li jiġġedded l-approċċ pedagogiku u li jkun hemm innovazzjoni fih, sabiex iwieġeb għall-ħtiġijiet ta' dinja li qed tinbidel malajr, iffokata fuq is-sostenibbiltà, l-inkluzjoni u l-ekwità. Barra minn hekk, iż-żgħażaġħ iridu jinstemgħu fil-proċess edukattiv. L-ilħna, l-esperjenzi u l-perspettivi taġħhom huma kruċjali għall-bini ta' sistema tal-iskejjel li mhux biss tittrażmetti l-għarfien, iżda li verament tnejjihom għall-ħajja u għall-isfidi tal-futur. L-edukazzjoni pubblika ma tistax tkun biss dritt garantit, iżda trid issir opportunità reali għal kull individwu, fejn kull persuna żaġħżuġha tista' tesprimi l-potenzjal taġħha u tikkontribwixxi b'mod attiv għas-soċjetà. Biex dan iseħħ, huwa essenzjali li jkun hemm sforz konġunt mill-istituzzjonijiet, mill-għalliema u mis-soċjetà ċivili biex l-edukazzjoni tiġi maħsuba mill-ġdid sabiex tkun verament mutur tal-bidla u tat-tkabbir għal kulħadd.”

Esther, żewġ approvazzjonijiet

“L-edukazzjoni tajba għaż-żgħażaġħ illum hija investiment f'futur aħjar, aktar ekwu u aktar reżiljenti għall-25 sena li ġejjin u lil hinn minnhom. L-edukazzjoni tipprovdi liż-żgħażaġħ bil-ħiliet u bl-għarfien li jeħtieġu biex jirnexxu fil-ħajja. Għalhekk, l-edukazzjoni hija l-bażi għall-futur taġħhom; tistabbilixxi l-pedament għal ġenerazzjoni mħejjija sew u kompetenti li kapaċi tilqa' l-isfidi tal-futur. Jekk iż-żgħażaġħ kollha fl-Ewropa jkollhom opportunitajiet indaqs għal edukazzjoni ta' kwalità, dan jgħin ukoll biex tinkiseb aktar ġustizzja ġenerazzjonali. Dan ifisser li l-ġenerazzjonijiet kollha jiġu ttrattati b'mod ġust u li kulħadd, irrispettivament mill-ambjent

soċjali jew ekonomiku li jiġi minnu, jingħata l-appoġġ li jeħtieġ biex jevolvi. Permezz tal-
edukazzjoni ekwa, nistgħu noħolqu soċjetà innovattiva, aktar ekwa u sostenibbli fejn il-
generazzjonijiet kollha jiġu rrispettati u appoġġati, fejn jitnaqqas l-inugwaljanzi soċjali u fejn
jiġu promossi l-opportunitajiet indaqs.”

6. KONKLUŻJONI

Id-dibattitu fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali fisser pass sinifikanti fit-tfassil tal-Istrategija tal-UE dwar l-Ekwità Intergenerazzjonali. Kif juri dan ir-rapport, il-proċess parteċipattiv online, imwettaq minn Frar 2025 sa Novembru 2025, ipprova **għarfien rikk u divers** **dwar il-perspettivi taċ-ċittadini** fuq it-trawwim ta' futur ekwu u sostenibbli minn generazzjoni għal oħra.

Fuq il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini, il-partecipanti indirizzaw firxa diversa ta' suġġetti relatati mal-ekwità intergenerazzjonali. Fi hdan id-dimensjoni tal-**KOEŻJONI SOĊJALI U L-INKLUŻJONI**, huma appellaw għal aktar solidarjetà bejn il-generazzjonijiet, filwaqt li enfasizzaw il-fehim reċiproku, il-ġlieda kontra l-etaizmu, u l-ħolqien ta' opportunitajiet għal djalogu u kooperazzjoni intergenerazzjonali. Fid-dimensjoni tad-**DEMOKRAZIJA U L-GOVERNANZA**, il-partecipanti enfasizzaw il-ħtieġa li tissaħħaħ il-partecipazzjoni inklużiva u li jiġi integrat il-ħsieb fit-tul fit-tfassil tal-politika, filwaqt li pproponew miżuri biex jiġi żgurat li d-deċiżjonijiet kurrenti jqisu l-interessi tal-generazzjonijiet futuri. Id-dimensjoni tas-**SOSTENIBBILTÀ AMBJENTALI U SOĊJOEKONOMIKA** żvelat domanda qawwija miċ-ċittadini għal azzjoni klimatika urgenti biex jiġu mħarsa l-generazzjonijiet żgħażaġħ u futuri, flimkien ma' bidla lejn mudelli ekonomiċi fit-tul li jagħtu prijorità lill-benesseri minflok lit-tkabbir fuq terminu qasir. L-opportunitajiet ta' impjieg ekwi għaż-żgħażaġħ ukoll ġew enfasizzati spiss. Fl-aħħar nett, id-dimensjoni tas-**SISTEMI TAL-KURA U TAL-EDUKAZZJONI** enfasizzat l-importanza tal-aċċess universali għal servizzi pubbliċi ta' kwalità għolja tul il-ħajja. Il-partecipanti argumentaw favur sistemi ta' kura msaħħa, rikonoxximent akbar tal-familji u tal-komunitajiet bħala networks ta' appoġġ, u riformi fl-edukazzjoni li jippromwovu t-tagħlim tul il-ħajja u jallinjaw mal-ħtiġijiet tas-soċjetà li qed jevolvu.

B'mod ġenerali, din il-konsultazzjoni tenfasizza l-ħtieġa urgenti ta' **Ewropa aktar ekwa, sostenibbli u koeżiva li tappoġġa lill-generazzjonijiet kollha** fl-indirizzar

tal-isfidi ewlenin għall-ekwità intergenerazzjonali: il-**ħsieb fuq terminu qasir**, l-**eskluzjoni u l-inugwaljanza**, u s-**solidarjetà intergenerazzjonali insuffiċjenti**. Il-partecipanti b'mod konsistenti għaqqdu oqsma ta' politika speċifiċi ma' għanijiet usa' tas-soċjetà, filwaqt li enfasizzaw li l-koeżjoni soċjali, is-sostenibbiltà ambjentali u soċjoekonomika, il-governanza inklużiva u fit-tul, u l-forniment ta' servizzi pubbliċi ta' kwalità għolja jridu jiġu segwiti flimkien biex jinkiseb futur ġust u sostenibbli għall-generazzjonijiet attwali u futuri.